

GREENPEACE

SAYI #184

ENKAZDAN
BAŞKA
FELAKETLER
ÇIKMASIN!

İçindekiler

Enkazın ardındaki distopya: Çevre ve halk sağlığı tehditleri

Enkazdan başka felaketler çıkmasın diye yola çıktığımız kampanyanın saha çalışmaları için 5 Mart günü 5 kişilik bir ekiple deprem bölgesine ulaştık ve depremden en çok etkilenen Hatay kentinde çevre suçlarını ve halk sağlığı risklerini raporlamak için sahada çalıştık.

Akkuyu ve Sinop Fukuşima olmasın!

Tam on iki yıl önce, 11 Mart 2011'de Japonya'da tarihin en büyük nükleer felaketlerinden biri yaşandı. Peki, benzer bir felaket Türkiye'de yaşansaydı ne olurdu?

© Greenpeace

İnsan gücünün destansı birliği, okyanuslar için tarih yazdı

Yıllar süren müzakereler, erteleme çabaları, umut ve hayal kırıklığı arasında gidip gelen zorlu bir süreç sonunda hükümetler, nihayet 4 Mart 2023'te Küresel Okyanus Anlaşması'nda beklediğimiz kararı aldı.

Dirençli bir gezegenin anahtarı kadının güçlü ellerinde!

Toplumsal cinsiyet rolleri ile iklim değişikliği arasındaki karmaşık ve dinamik bağlantıları Greenpeace Akdeniz İletişim Sorumlusu Çiğdem Özkan'ın kaleminden dinliyoruz!

GREENPEACE BÜLTEN

Yerel Süreli Yayın

İmtiyaz Sahibi

Greenpeace Akdeniz
Basım ve Tanıtım
Hizmetleri Ltd. Şti. adına
Ersin Tek

Genel Yayın Merkezi

Meşrutiyet Mah. Ebe Kızı Sok.
No: 16 / B28 Şişli / İstanbul
Tel: +90 212 292 76 19
Faks: +90 212 292 76 22

Genel Yayın Yönetmeni

Ersin Tek

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Sevil Turan Ceylan

Editör

Çiğdem Özkan

Baskı

Printworld Ambalaj Etiket
San. Tic. A.Ş.

Grafik Tasarım ve Uygulama

F₂O Reklam ve Tanıtım

Dağıtım

PTT

Kapak fotoğrafı

© Ayşe Nur Gençalp / Greenpeace

GREENPEACE

ENKAZDAN BAŞKA FELAKETLER ÇIKMASIN!

“Asrın felaketi” olarak yansıtılan “Asrın ihmaller zinciri”nin yarattığı tehdit her geçen gün büyüyor. Deprem bölgesinde alınmayan önlemler ve uygulanmayan yönetmelikler sonucu yakınlarını kaybeden milyonlarca insan ve kırılgan ekosistemimiz bu yıkımdan doğan başka felaketler yaşıyor. Depreme dirençli kentler inşa edilmemesi nedeniyle oluşan milyonlarca ton enkazın ayrıştırılması, ortaya çıkacak atıkların döküleceği alanların çevreye ve insana zarar vermeyecek şekilde seçilmesi gerekiyor. Aksi yönde atılan her adım, yaşamı büyük bir tehditle karşı karşıya bırakıyor. İhmaller zincirinin daha da büyümemesi için siz de bağlantıyı tıklayın, kampanyayı imzalayın.

[imza.greenpeace.org/
enkazdan-baska-felaketler-
cikmasin](https://imza.greenpeace.org/enkazdan-baska-felaketler-cikmasin)

ENKAZIN ARDINDAKİ DİSTOPYA: ÇEVRE VE HALK SAĞLIĞI TEHDİTLERİ

Gökhan Ersoy / Greenpeace Akdeniz Proje Sorumlusu

Greenpeace Akdeniz olarak 6 Şubat'ta meydana gelen yıkıcı deprem sonrasında enkaz kaldırma süreçlerindeki çevre ve insan sağlığı riskine dikkat çekmek için kampanya başlattık. Enkazdan başka felaketler çıkmasın diye yola çıktığımız kampanyanın saha çalışmaları için 5 Mart günü 5 kişilik bir ekiple deprem bölgesine ulaştık ve depremden en çok etkilenen Hatay kentinde çevre suçlarını ve halk sağlığı risklerini raporlamak için sahada çalıştık.

Saha çalışmasına başlarken, gerek paydaşlarımızdan gerekse ihbar hattımızdan gelen bilgiler doğrultusunda inceleme yapacağımız döküm sahalarını listeledik. Öncelikli amacımız, bu ihbarları doğrulamak ve devam eden çevre suçlarını kayıt altına almaktır. Buna ek olarak enkaz kaldırma ve döküm operasyonlarından kaynaklanan hava kirliliğini ölçümledik ve halk sağlığını tehdit eden PM 2.5 seviyesine ilişkin önemli veriler kaydettik.

İlk durağımız, depremin ilk günlerinden beri ismine aşina olduğumuz Mileyha Kuş Cenneti'nin yanı başındaki Samandağ Stadyumu oldu.

Mileyha Kuş Cenneti enkaz kaldırma işlerinin ilk günlerinde çöp döküm ihlali ile gündeme gelmişti. Şimdi ise deprem molozlarının tehdidi altında. Döküm sahası ve stadyum içine kurulan AFAD çadır alanı arasındaki mesafe en fazla 20 adım. Stadyumun hemen sonrasında ise sulak alan başlıyor. AFAD çadırlarının yanı sıra kendi imkanları ile çadır kuran bir aile ile yaptığımız röportaj ise tehlikenin boyutlarını çarpıcı bir şekilde göz önüne seriyor. Döküm sahasından gelen toz nedeniyle yemek dahi yapamadıklarını aktaran ailenin endişelerini, maalesef Samandağ bölgesinde yaptığımız PM 2.5 ölçüm sonuçları da doğruluyor.

Gelen ihbarlar doğrultusunda uğradığımız ikinci döküm alanı ise Koçören Mahallesi'ndeydi.

Hatay ilinin Defne ilçesine bağlı olan Koçören Mahallesi, Hatay merkeze 10 km, Samandağ ilçesine de 18 km uzaklıkta bulunuyor. Bu alanda özellikle dikkatimizi çeken nokta, döküm sahası ile iç içe geçmiş zeytinlik alanlar oldu. Döküm sahasının yanı başında yer alan köy, geçimini zeytincilik üzerinden sağlıyor. Önlem alınmaksızın kaldırılan ve taşınan enkaz içerisindeki zehirli maddeler ise Koçören mevkiinde su kaynakları, tarımsal alanlar ve zeytinlikleri, dolayısıyla bölge insanının sağlığını ve geçim kaynaklarını tehdit ediyor.

Çalışmamızın son gününde, Hatay'ın güneydoğusundaki Altınözü mevkiine geçtik.

Hatay'ın bu bölgesinde gerçekleştirdiğimiz saha incelemeleri, enkaz yönetim sürecinin vehametini gözler önüne seriyor. Bir beton işletmesi şantiyesindeki enkaz atıkları, buldozerler yardımıyla yamacın kenarından vadiye dökülüyor ve ortaya çıkan görüntü adeta bir beton nehrini anımsatıyor.

Bu örnekler maalesef deprem bölgesinde enkazın nasıl yönetildiğine, daha doğrusu yönetilemediğine dair önemli bir kesit sunuyor. Depremzedeler ve bölgedeki gönüllüler için ciddi tehditler oluşturan bu enkaz yönetimi uygulamaları, hava kirliliği ve su kaynaklarının kirlenmesi gibi sonuçlar doğurarak önümüzdeki gün-

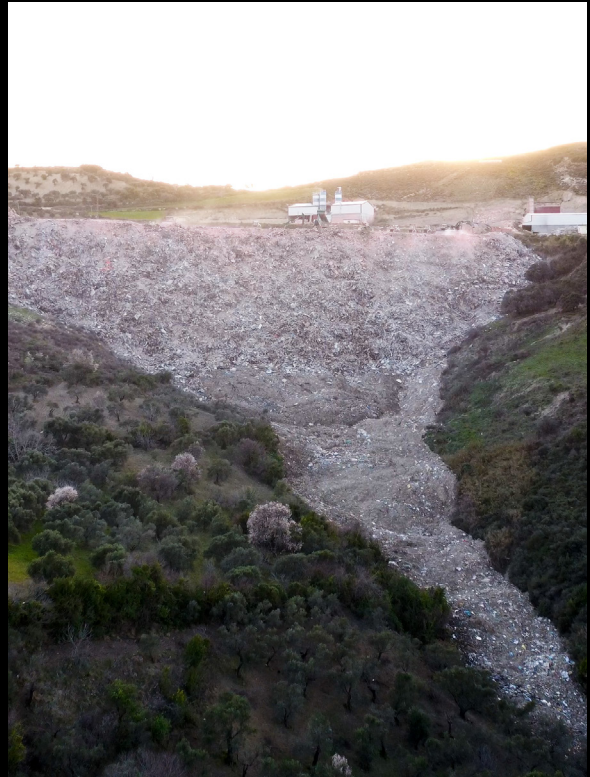
ler için bölgede ciddi bir çevre ve halk sağlığı tehdidi oluşturuyor.

Enkazdaki felaketler

Sahadan edindiğimiz bilgiye göre, yıkılan binaların şu ana kadar %5'i döküm sahalarına taşınmış ve daha yıkılacak binlerce hasarlı yapı var. Gördüğümüz fotoğraflar ise yaklaşmakta olan tehlikenin sadece görünen yüzü.

Enkaz kaldırma ve döküm operasyonları sırasında ortaya çıkan toz kirliliği, özünde Dünya Sağlık Örgütü dış ortam hava kalitesi kılavuzunda ve ulusal mevzuatımız kapsamında tanımlanan partikül madde kirliliği. Partikül maddeler kompozisyonunda kadmiyum, nikel gibi ağır metalleri barındırmanın yanı sıra, asbest liflerini de hava yolu aracılığıyla taşıyarak soluduğumuz havayı zehirliyor. Halk sağlığı uzmanları her fırsatta ffp2 vb. maskelerin kullanım zorunluluğunu vurgularken meslek odaları, asbest uzmanları ve çevre örgütleri bu riski asgari düzeyde tutabilmek için sulama yönteminin önemini dile getiriyor.

Sahadaki gözlemlerimiz sırasında uzmanların sulama için tavsiye ettiği pulvarize sistemlere rastlamadık. Koçören ve Samandağ Stadyumu'ndaki döküm sahalarında tek bir arazöz bina atıklarının oluşturduğu yığınlar karşı çalışıyordu ama bu da yeterli bir çalışma yöntemi değildi. Altınözü-Antakya yolunda Hatay'ın en büyük döküm sahasında ise tek bir arazöz dahi çalışmıyordu. Ek olarak Defne, Samandağ ve Antakya'da gördüğümüz enkaz kaldırma operasyonlarında basit bir hortumla bile sulama işleminin yapıldığını görmedik. Bu eksikler ne yazık ki hava kirliliği ve asbestten kaynaklanacak yeni bir felaketin kapısını aralıyor.

Fotoğraflar: © Ayşe Nur Gençalp / Greenpeace

Enkaz yönetimi ve hava kirliliği: Alarm veren veriler!

Deprem bölgesinde yaptığımız ölçümlerde elde ettiğimiz hava kirliliği saatlik ortalamaları, bölgedeki insanların maruz kaldığı kirlilik seviyesi açısından endişe verici; PM 2.5, 1. grup kanserojen olarak kabul ediliyor.

- Samandağ ve Defne ilçelerinde 12 saatlik PM 2.5 ölçümü sonucunda 79 µg/m3 olarak tespit edilen kirlilik ortalaması, DSÖ'nün belirttiği 24 saatlik limitin 5.2 katı.
- Kirlilik seviyeleri, enkaz kaldırma ve döküm sahalarına yakın bölgelerde yükseliyor; bu noktalardan uzaklaştıkça azalma eğilimi gösteriyor.
- Samandağ Stadyumu'ndaki çadır kent ile döküm sahası arasındaki mesafe sadece 15-20 adım; en yüksek saatlik ortalama hava kirliliği ölçümü 128 µg/m3.
- Samandağ Stadyumu ve Mileyha Sulak Alanı çevresinde, partikül kirliliğinin anlık ortalaması 1262 µg/m3 seviyesine çıkabiliyor.
- Akşam saatlerinde ısınma amacıyla yakılan ateşler çadır bölgelerindeki hava kirliliğini artırıyor, enkaz çalışmalarında ortaya çıkan toza ek olarak partikül madde

kirliliğine neden oluyor. Defne ilçesindeki çadır alanlarında, akşam saatlerinde en yüksek kirlilik yoğunluğu yaşanıyor.

- Hafriyat kamyonları ve rüzgarın etkisiyle savrulan toz, özellikle bozuk yollar ve otoyolların tozlu ve stabilize yapıları nedeniyle kirliliğe katkıda bulunuyor.
- Antakya'daki hava kalitesi ölçüm istasyonu, Samandağ ve Defne ilçelerinde yapılan ölçümler için en yakın istasyon. Bu istasyondan son 2 yıldaki hava kirliliği değerlerini, bölgede ölçüm aldığımız 12 saatlik zaman dilimine denk gelen süreyle karşılaştırdık; ardından bu süre için aylık ortalama değerleri hesapladık. Yaptığımız hesaplamalara göre, 5 Mart'taki 12 saatlik ölçüm sonucu son 2 yıldaki ocak, şubat ve mart ayı ortalamalarının üstünde.
- Deprem sonrası kentsel alandaki göç ve olağan kentsel hareketliliğin azalması, insan faaliyetlerinden kaynaklı hava kirliliği yoğunluğunun düşmesini gerektirirken, aylık ortalamaların üstünde olması ek kirlilik yüküne işaret ediyor. Daha güvenilir yorumlar için haftalık ve aylık uzun süreli ölçüm verileri ile karşılaştırma yapmak gerekiyor, ancak Antakya Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu depremden beri çalışmıyor.

AKKUYU VE SİNOP FUKUŞİMA OLMASIN!

Tam on iki yıl önce, 11 Mart 2011’de Japonya’da meydana gelen 9 büyüklüğündeki deprem büyük bir tsunamiyi tetikledi ve alınan önlemlerin yetersizliği nedeniyle tarihin en büyük nükleer felaketlerinden birine yol açtı. Bugün bile felaketin izleri hala canlı ve bölge hala tehdit altında! Radyoaktif alanların yarattığı sorunlarla birlikte, kontamine olan atıkların bertarafı konusunda da ciddi zorluklar yaşanıyor. Peki, benzer bir felaket Türkiye’de yaşansaydı ne olurdu?

Fukuşima Daichi Nükleer Enerji Santrali’nin depreme dirençli inşa edildiği düşünülüyordu. Deprem sonrası sistem kendini korumaya almıştı; ancak felaketi tetikleyen faktör, tsunami nedeniyle soğutma işlemine devam eden jeneratörlerin sular altında kalmasıydı. Bu durum, felaketin boyutunun önceden planlanmadığını gösteriyordu. Ardından nükleer erime ve çok sayıda kimyasal patlama yaşandı. Bölgede yaşayan 300.000 kişi tahliye edildi. Uzmanlara göre, Fukuşima nükleer felaketi sonrası Japonya topraklarının %10’u radyasyonla kirlendi. Bu topraklarda binlerce yıl tarım yapılamayacağını belirten uzmanlar, radyasyona maruz kalanların %70’inin gelecekte kansere yakalanma riskinin önemli ölçüde yüksek olduğunu ifade ediyor.

Fukuşima felaketi, depreme ve ikincil felaketlere karşı dirençli olmasıyla ünlü Japonya’da yaşandı. Peki, benzer bir felaket Türkiye’de yaşansaydı ne olurdu?

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş’ta gerçekleşen 7,7 ve 7,6 büyüklüğündeki iki depremin Mersin ve çevre illerde hissedilmesi, 16 Mart’ta Mersin açıklarında Akdeniz’de 4,3 büyüklüğünde yeni bir depremin daha olması ve bu depremin Akkuyu NGS’nin yer aldığı Büyükeceli’ye oldukça yakın olan Kızkalesi açıklarında gerçekleşmesi Akkuyu Nükleer Santrali’ne ilişkin kaygılarımızı artırıyor. Santralin Ecemiş Fay Hattı, Kıbrıs Dalma Batma Fay Kuşağı, Ölü Deniz Fay Hattı, Güney Ege Dalma Batma Fay Kuşağı, Doğu Anadolu Fay Hatları’na yakınlığı ve santralin soğutma suyu sisteminin deniz dolgusu üzerinde monte edilmiş olması, 2011’de Japonya’da Fukuşima depremi sonrası yaşanan nükleer felaketi hatırlatıyor. Üstelik Akkuyu Nükleer Enerji Santrali’ni inşa eden Rus şirket Rosatom, geçmişteki başka bir nükleer felaket olan Çernobil’in mimarı!

Deprem sonrası Akkuyu NGS’yi ziyarete gelen Rosatom Genel Müdürü’nün yaptığı açıklamalara göre, bu bahar Akkuyu’ya ilk nükleer yakıt teslimatı gerçekleşecek. İlk güç ünitesinin en geç 2025’te devreye alınması planlanan anlaşmaya göre Türkiye Cumhuriyeti’nin 100. yıldönümü olan 2023’te, Akkuyu NGS’ye “taze nükleer yakıt”

teslimatının gerçekleşmesi için “her türlü” çabayı gösteriyorlar (Açıklamalar Akkuyu NGS’nin web sitesinden alınmıştır). Özetle, harekete geçmek için fazla zamanımız kalmamış olabilir.

Fukuşima felaketinin 12. yılında Greenpeace Japonya Genel Direktörü Sam Annesley’in yaptığı açıklamalara göre, “Japon hükümeti hala nükleer enerjide ısrar eden politikalarına devam ediyor. Şubat 2023’te kabine, Japonya’nın yeni nesil reaktörlerin geliştirilmesi ve inşa edilmesinin yanı sıra, mevcut reaktörlerin yeniden başlatılmasını ve nükleer santral operasyonlarının genişletilmesini içeren yeni Yeşil (!) Dönüşüm stratejisini onayladı. Bununla birlikte, erimeye maruz kalan Fukuşima Daichi 1, 2 ve 3 numaralı reaktörlerin nihai tasfiyeleri hala gerçekleştirilebilmiş değil. Yüksek düzeyde radyasyon, sahadaki çalışmalar için zorluklar teşkil ediyor ve reaktör binalarından yüzlerce ton nükleer yakıt kalıntısının çıkarılması için uygulanabilir bir plan yok. Ayrıca tesis, radyoaktivite salmaya devam ediyor.

Bu sorunlar göz önüne alındığında, şu anda nükleer enerjinin teşvik edilmesi, Fukuşima Daichi’de sürmekte olan nükleer kriz gerçeğini görmezden geliyor. Çıkarıcı siyaset ve enerji sektörü, yeterli fikir birliği olmadan önemli riskler üstleniyor. Japon hükümeti, krizde olan ve Japonya’nın gerçek enerji ihtiyaçlarını veya iklim acil durumunu karşılayamayan bir nükleer endüstriyi yeniden canlandırmaya çalışmak yerine, yenilenebilir enerji ile sürdürülebilir bir geleceğe geçişi mümkün olan en kısa sürede uygulamalıdır.”

Türkiye’ye dönersek... Yaşanan büyük depremin alınmayan tedbirler, ranta yönelik politik kararlar ve tedbirsizlikler silsilesi nedeniyle toplumu içine çektiği büyük buhran devam ederken, Fukuşima’da yaşananlardan ders çıkarmak zorundayız. Bilim insanlarının uyarılarını kulak ardı ettiğimiz hiçbir felaket için “Kader ağlarını ördü” diyemeyiz. Ağları insanlar örür. Hatalarımızın ve yanlışlarımızın nedenlerini başka yerlerde aramayı artık bırakmalı; insan ve çevre sağlığı ile dünyamızı gözetken ve önceleyen kararları bir an önce almalıyız.

İnsan gücünün destansı birliği, okyanuslar için tarih yazdı

Yıllar süren müzakereler, erteleme çabaları, umut ve hayal kırıklığı arasında gidip gelen zorlu bir süreç sonunda hükümetler, nihayet 4 Mart 2023'te Küresel Okyanus Anlaşması'nda beklediğimiz kararı aldı. Bu karar, gezegenin geleceği için gerçekten tarihi bir dönüm noktası ve eğer birlikte hareket edersek parçalanmış bir dünyada jeopolitik önceliklerin üstesinden gelebileceğimize dair umut verici bir işaret.

Greenpeace ve paydaşlarının yıllarca süren kampanyaları ve gerilimin giderek arttığı son müzakerelerin ardından dünya liderleri, sonunda farklılıklarını bir yana bırakarak Küresel Okyanus Anlaşması üzerinde uzlaşmaya vardılar. Bu anlaşma, tarih boyunca elde edilen en büyük koruma zaferi ve dünya okyanuslarında tam ve yüksek düzeyde korunan alanlar oluşturmak için bir dönüm noktası. İşte başarılılar, buraya gelmek için yapılanlar ve bundan sonra nelerin olacağına dair kısa bir bakış...

Küresel Okyanus Anlaşması ne işe yarar?

Yeni Küresel Okyanus Anlaşması, dünya çapında deniz koruma alanları oluşturarak hassas deniz ekosistemleri ve canlılarının iyileşip gelişmesini sağlayacak. Bu, 2030 yılına kadar dünya okyanuslarının %30'unu korumayı amaçlayan 30x30 hedefine uygun olarak gerçekleşecek. Bu anlaşma öncesinde, uluslararası sularda kalan geniş okyanus alanlarını korumak, yasal açıdan mümkün değildi.

Sağlıklı okyanuslara ihtiyacımız var, çünkü okyanuslar karbonu hapsederek iklim değişikliğiyle mücadeleye yardımcı oluyor ve büyük çoğunluğu Küresel Güney'de yaşayan 3 milyardan fazla insan için gıda güvenliği ve geçim kaynağı sağlıyor.

Bu başarıya nasıl ulaştık?

Sivil toplum örgütleri, bu süreçte etkileyici roller üstlenerek başarıya giden yolda önemli adımlar attı. Bu zafer yalnızca Greenpeace için değil, yıllar süren kararlı çalışmalarıyla etkileyici bir okyanus savunucuları hareketini

hayata geçiren büyük ve küçük birçok kuruluş için de önemli.

Uykusuzluğa aldırmadan dünya çapındaki hükümetlerden gelen temsilciler, anlaşmayı sonuçlandırmak adına büyük çaba harcadı. Küçük Ada Devletleri, süreç boyunca liderlik örneği sergileyerek yol gösterici oldu ve geniş G77 grubu anlaşmanın adil ve eşit bir şekilde uygulanması için öncü bir duruş sergiledi. AB, ABD, İngiltere ve Çin ise anlaşmanın gerçekleştirilmesinde kilit roller üstlenerek önemli katkılar sağladı. Ülkeler müzakerelerin kritik son günlerinde uzlaşma yolunu tercih ederek bölünmeye değil, güç birliği yaparak koalisyonlar kurmaya odaklandılar. Bu, birlik ve dayanışmanın başarıya ulaşmak için temel anahtar olduğunu hepimize bir kez daha hatırlattı.

Peki ya bundan sonrası?

Anlaşma metni, teknik düzenleme ve çeviri aşamalarından sonra, üye devletlerin katılımıyla düzenlenecek bir oturumda resmi olarak kabul görecektir. Metinde hala ele alınması gereken önemli meseleler bulunsada, dünya okyanuslarının %30'unu korumaya yönelik atılacak adımlar için güçlü ve uygulanabilir bir başlangıç noktası olacak. Okyanuslarımızı koruma ve verilen sözleri hayata geçirme adına daha çok çaba göstermemiz kaçınılmaz olsa da, şu an için bir an durup birlikte elde ettiğimiz başarıyı kutlayalım. Bu süreçte gösterdiğimiz dayanışma ve azmin, dünya tarihinde önemli kilometre taşı olduğunu hatırlayalım ve gezegeni korumak için ortak mücadeleye devam edelim.

DİRENÇLİ BİR GEZEĞENİN ANAHTARI KADININ GÜÇLÜ ELLERİNDE!

Bir yanda erimekte olan buzullar, aşırı hava olayları, giderek yükselen sıcaklıklar, mevsim anomalileri, kuraklık... Diğer yandan fosil yakıt emisyonları, uluslararası karbon ticaret sistemi, enerji çözümleri ve iklim krizine karşı geliştirilen politikalar... Yüzeysel olarak baktığımızda tüm bu konular, cinsiyet açısından tarafsız gibi görünebilir. Ancak gerçekte, toplumsal cinsiyet rolleri ile iklim değişikliği arasında oldukça karmaşık ve dinamik bağlantılar var.

Çiğdem Özkan / Greenpeace Akdeniz İletişim Sorumlusu

Kadın hakları mücadelesi ve iklim aktivizmi çoğu insan tarafından iki farklı mücadele alanı gibi görünse de, iklim değişikliğine dair araştırma ve tartışmalar derinleştikçe bu iki hak ve mücadele alanı birbirine yaklaşıyor ve arasındaki bağlar giderek belirginleşiyor.

1970-80'lerde ortaya çıkan ekofeminizm, çevresel bozulma ve feminizm arasındaki ilişkiyi ele almış ve ataerkil kapitalist düzenin kurduğu adaletsiz çarkın dişlileri arasında ezilen, ötekileştirilen, aşağı konuma itilen kadını ve doğayı, aynı madalyonun iki farklı yüzü olarak tanımlamıştı. Bu bağlantının en somut halı ise bugün, Dünya'nın her köşesinde doğaya karşı işlenen suçlarla

mücadele eden kadın dayanışmasında görülür. Amazonlar'da, Hindistan'da, Afrika'da, Türkiye'de, iklim değişikliğinin etkisinin en ağır yaşandığı yerlerde doğayı katletmekte olanlara karşı yükselen en güçlü ses kadınındır. Çünkü gelişmekte olan ülkelerin kırsal kesimlerinde yaşayan kadınlar, iklim değişikliğine karşı en kırılgan gruplardır (IPCC 2007). Bu genellikle geçimlerini sağlamak için doğal kaynaklara bağımlı olmaları, tarımsal işler yapmaları ve hane halkı için su ve yakacak toplama sorumluluğunu üstlenmeleriyle ilişkilidir.

İklim krizi derinleştikçe kadınların yaşamındaki birçok alanın olumsuz etkileneceği, öngörülemez hale gelen

tarım ve artan kuraklığın kırsal kesimde yaşayan kadınlar için hayat koşullarını zorlaştıracığı, kentlerde yoksul kadınların “kentsel ısı adası” etkisi ve su sıkıntısından kaynaklanan nedenlerle sıtma gibi sağlık sorunlarına maruz kalabileceğine ilişkin veriler birçok uluslararası örgütün araştırmalarında detaylı olarak yer alıyor (Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu, 2007). İklim krizinin etkisiyle artan aşırı hava olaylarından kaynaklanan afetlerden yine en çok kadınların etkileneceği; yaşam koşulları, bilgiye sınırlı erişim, karar verme alanlarından dışlanma gibi cinsiyete dayalı sistemsel sorunlar nedeniyle afet sırasında ve sonrasında orantısız hasar alabileceği de özellikle altı çizilen konuların başında geliyor. Oxfam’ın 141 ülkede yürüttüğü araştırmanın da ortaya koyduğu üzere afetlerde kadın ölüm oranlarının erkeklere göre daha yüksek olduğu, özellikle yoksul toplumlarda cinsiyetleri nedeniyle maruz kaldıkları ayrımcılık sonucu kadınların daha erken yaşta öldükleri biliniyor.

Kadın değil, sistem kırılgan!

Kadını iklim krizine karşı kırılgan hale getiren tüm sistem hatalarına rağmen kimse kadının gücünü, dayanıklılığını ve kırılmaz ruhunu görmezden gelemeyiz.

Oxfam’ın 2009 yılında yayımladığı “İklim Değişikliği ve Cinsiyet Adaleti” çalışmasında yoksul Sahra Altı Afrika ülkelerinde kadınların iklim değişikliğine adaptasyonun uygulamalarında daha başarılı oldukları; Action Aid’in 2007 Kalkınma Raporu’nda Nepal ve Gana’da sel baskınları ve kuraklıkta su yönetimi ile ilgili çalışmalar yapıldığı ve bu çalışmalarda kadınların daha etkin yer aldıkları; Oxfam raporunda Bangladeş’te sel felaketi sonrası yapılan çalışmalarda kadınların felaket sonrası durum yönetiminde daha dirençli oldukları bildiriliyor. Bu nedenle kadınların eğitim, politika ve kaynaklara erişim konusunda eşit haklara sahip olmaları; güçlerini, yeteneklerini, bilgi ve deneyimlerini ortaya koymaları konusunda imkan verilmesi hükümetlerin iklim krizini azaltmak için alabileceği en önemli önlemler arasında yer alıyor. Kadınların eşit katılımı, iklim değişikliği ile mücadelede şüphesiz çok daha etkin çözümler getirecektir. Çünkü kadınlar güçlendirildiğinde umut dolu bir geleceğin mimarı ve topluluklarının koruyucusu olurlar. Adalet için durmaksızın mücadele eden kadınlar, iklim değişikliği mücadelesinin de kahramanları olacak, iklim değişikliği mücadelesinde adaleti sağlayacaktır. Dirençli bir gezegenin anahtarı kadının güçlü ellerinde!

YARALARIMIZI BİRLİKTE SARACAĞIZ

Bu zor günlerde birbirimize destek olarak ayakta kalıyor,
birbirimize sarılarak güçleniyoruz.

Ancak insanlarımızın, gelecek kuşakların ve Türkiye'nin yarınlarını güvence
altına almak için hemen harekete geçmemiz gerektiğinin de farkındayız.

Greenpeace olarak, depremlere ve iklim krizine karşı dayanıklı, doğaya uyumlu,
sosyal ve ekolojik olarak adil yaşam alanları için çalışmaya devam edeceğiz.

Kaybedecek zamanımız yok.

Daha iyi bir gelecek için değişim ve eylem zamanı!

GREENPEACE